

Ako se posmatra napredak mlekarstva u našoj zemlji, vidi se da je ozbiljno potpomognut od Unicefa, kako stimulatивно tako i materijalno, opremom koju ne proizvodi naša industrija. Tri fabrike za proizvodnju mleka u prahu: Osijek, Županja i Murska Sobota i 13 manjih i većih konzumnih mlekarica za pasterezaciju mleka koje su puštene u rad ili su u toku izgradnje: Beograd, Novi Sad, Niš, Kragujevac, Zemun, Zagreb, Rijeka, Ljubljana, Novo Mesto, Sarajevo, Banja Luka, Skoplje i Prilep, govore o solidnom temelju koji je uz pomoć Unicefa postavljen našoj mlekarškoj industriji. Treba voditi računa o velikom broju moderno opremljenih sabirališta uz glavne mlekarice, pa da se razume sva veličina ove pomoći.

Interesantan je pokušaj Zavoda za transfuziju krvi u Beogradu koji uz pomoć mašina za sušenje plazme primljenih od Unicefa, suši majčino mleko u prah za potrebe bolesne dojenčadi. Produkcija je ograničena, i ovo se mleko izdaje samo po receptu lekara. U letnjim mesecima je naročito velika potražnja majčinog mleka, pa se na osnovu iskustava zna, da se ono mora pripremati i sačuvati još u zimskim mesecima. Prikupljanje majčinog mleka i njegovo sušenje u prah pružilo je dosad očigledne koristi u zaštiti i lečenju male dece.

Unicefova uloga u izgradnji svetske mlekarške industrije jeste da obezbedi opremu i druga sredstva koja se ne mogu naći u dotičnoj zemlji, radi obezbeđenja zdravog mleka svoj deci. Doprinos zainteresovanih zemalja uz dobijenu pomoć od Unicefa veća je oko pet puta nego što je pruža sam Unicef, jer ona ima prvenstveno stimulativan karakter. Postoje međusobni ugovori za određeni vremenski period, u kom su zemlje koje su primile pomoć obavezne da izvesnu količinu mleka podele siromašnoj deci besplatno. To se obično čini preko školskih kuhinja ili dečjih ustanova.

Od početka svog rada Unicef je podelio kao pomoć oko 700 miliona funti mleka u prahu deci u celom svetu. Danas mnoge zemlje zahvaljujući unapređenju i razvoju svoje mlekarške industrije, same dobrim delom obezbeđuju potrebne količine mleka deci i građanstvu, oslobađajući Unicef da efikasno deluje u drugim delovima sveta, gde je ovaj važan artikal dečje ishrane neophodan.

Ing. Đuro Dokmanović, Zagreb

POTROŠNJA MLIJEKA U ENGLESKOJ

Engleska pripada u red zemalja s velikom potrošnjom mlijeka. Ukupnu potrošnju konzumnog mlijeka po godinama prikazuje ova tabela:

<i>Godina</i>	<i>Ukupna potrošnja milijuna-litara</i>
1933/34	2.983
1938/39	3.451
1950/51	6.232
1953/54	6.048

Dnevna potrošnja po glavi stanovnika iznosi:	
1933/34	223 g
1938/39	243 "
1950/51	417 "
1954/55	395 "

U ostalim nekim zemljama potrošnja mlijeka god. 1953/54 iznosila je:	
Švedska	589 g
SAD	430 "
Danska	357 "

Naredbom Vlade Engleske broj 385 od god. 1954. maksimirane su prodajne cijene mlijeka za 1 pint (567 grama), i to:

1. obično pasteurizirano mlijeko	7 penija
2. pasteurizirano mlijeko od tuberkuliniziranih krava	7½ "
3. sterilizirano mlijeko	7½ "
4. homogenizirano mlijeko	7¼ "
5. samo ohlađeno mlijeko od krava koje su negativno reagirale na tuberkulinsku probu.	8½—9 "

Sve navedene vrste mlijeka dolaze u prodaju sa punim procentom masnoće kakovo se dobije od krava. Cijene mlijeka iste su u cijeloj zemlji i konstantne preko cijele godine.

U Engleskoj dobivaju mlijeko besplatno:

majke dojlje 3 mjeseca prije poroda i 6 mjeseci poslije poroda;

djeca do 5 godina 1 pint mlijeka;

školska djeca u dobi od 5—15 godina na dan ⅓ pinta (oko dva decilitara). Prosječno na godinu za školsku djecu izdaje se besplatno 44 milijuna galona (1.980 milijuna litara);

Uz popust dobivaju mlijeko neuposlene i siromašne obitelji, koje plaćaju za 1 pint mlijeka svega 1½ penija, a razliku do maksimirane cijene plaća država.

Od proizvedenih količina mlijeka 80% troši se kao konzumno mlijeko. Svakidašnja potrošnja mlijeka postala je obična stvar.

Jakob Pirš, Maribor

NEŠTO IZ PRAKSE U ZAPADNOJ NJEMAČKOJ

Zapadna Njemačka je danas bez sumnje jedna od najnaprednijih industrijski razvijenih država. Upravo tako ne zaostaje ni u ratarstvu ni u stočarstvu. U njemačkoj poljoprivredi proizvodnja mlijeka je važna gospodarska grana, zato joj se obraća posebna pažnja.

Već prije rata je mljekarstvo u Njemačkoj bilo vrlo napredno. Uza sve to sada grade na terenu nove mljekare za preradu, a u gradovima moderne konzumne mljekare. Njih opremaju najmodernijim strojevima i napravama, uglavnom vlastite proizvodnje. Nastoje, da se radne operacije što više mehaniziraju,